

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1998

Vyhlásené: 07.03.1998 Časová verzia predpisu účinná od: 01.10.2002 do: 20.05.2003

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

57

ZÁKON

zo 6. februára 1998

o Železničnej polícii

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

§ 1

Úvodné ustanovenie

Železničná polícia je ozbrojený bezpečnostný zbor, ktorý zabezpečuje ochranu železničnej dopravy, verejného poriadku, bezpečnosti osôb a majetku v obvode železničných dráh,¹⁾ ochranu určených objektov súvisiacich so železničnou dopravou a úlohy, ktoré pre Železničnú políciu vyplývajú z členstva Slovenskej republiky v medzinárodných organizáciách.

PRVÁ ČASŤ

PÔSOBNOSŤ, ORGANIZÁCIA A RIADENIE ŽELEZNIČNEJ POLÍCIE

Pôsobnosť Železničnej polície

§ 2

(1) Železničná polícia pri zabezpečovaní ochrany železničnej dopravy, verejného poriadku, bezpečnosti osôb a majetku a pri ochrane objektov

- a) spolupôsobí v obvode železničných dráh pri ochrane základných práv a slobôd, najmä pri ochrane života, zdravia, osobnej slobody a bezpečnosti osôb a pri ochrane majetku,
- b) odhaľuje trestné činy spáchané v obvode železničných dráh, zisťuje ich páchatelov a odhaľuje trestné činy príslušníkov Železničnej polície; v konaní o týchto trestných činoch má postavenie policajného orgánu,²⁾
- c) zabezpečuje bezpečnosť železničnej prepravy jadrových materiálov, špeciálnych materiálov a zariadení^{2a)} v súčinnosti s prepravcom a dopravcom,
- d) chráni bezpečnosť a plynulosť železničnej dopravy, objekty a zariadenia v obvode železničných dráh,
- e) zabezpečuje ochranu objektov súvisiacich so železničnou dopravou, ktoré určí minister dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky (ďalej len „minister“),
- f) podieľa sa na zisťovaní a objasňovaní príčin ohrozovania bezpečnosti a plynulosti železničnej dopravy,
- g) zabezpečuje v obvode železničných dráh verejný poriadok; ak bol porušený, vykonáva opatrenia na jeho obnovenie,

- h) dohliada v obvode železničných dráh na bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky,
- i) odhaľuje priestupky spáchané v obvode železničných dráh, zisťuje ich páchatelov a priestupky objasňuje a prejednáva,³⁾
- j) vykonáva pátranie po nezvestných alebo hľadaných osobách a po veciach, najmä po stratených a odcudzených zásielkach prepravovaných po železnici, po zbraniach, strelive, výbušninách a drogách.

(2) Železničná polícia plní úlohy na úseku prevencie v rozsahu pôsobnosti jej ustanovenej v odseku 1.

§ 3

(1) Železničná polícia pri plnení svojich úloh spolupracuje s orgánmi verejnej moci, so Železnicami Slovenskej republiky, Železničnou spoločnosťou, a. s., s ozbrojenými silami, ozbrojenými zbrojm, ozbrojenými bezpečnostnými zbrojm, so Slovenskou informačnou službou, s Národným bezpečnostným úradom, právnickými osobami a fyzickými osobami; s orgánmi územnej samosprávy spolupracuje pri určovaní priorít prevencie kriminality, ochrany verejného poriadku a zamerania boja s kriminalitou, najmä v obvode železničných dráh.

(2) Železničná polícia spolupracuje s políciaми iných štátov, ktoré zabezpečujú ochranu železničnej dopravy na základe medzinárodných zmlúv a v ich rozsahu, a s medzinárodnou organizáciou železničných polícii COLPOFER.

Organizácia a riadenie Železničnej polície

§ 4

(1) V Železničnej polícii pôsobí poriadková služba, operatívna služba, služba ochrany objektov a služba kynológie.

(2) Služby uvedené v odseku 1 pôsobia v rámci útvarov Železničnej polície.

§ 5

(1) Železničná polícia je podriadená ministrovi.

(2) Minister určuje organizáciu a riadenie Železničnej polície a zriaďuje útvary Železničnej polície.

(3) Služby a útvary Železničnej polície riadi generálny riaditeľ Železničnej polície (ďalej len „generálny riaditeľ“), ktorý určuje ich vecnú a miestnu príslušnosť.

(4) Generálneho riaditeľa ustanovuje do funkcie a odvoláva minister, ktorému je generálny riaditeľ za výkon svojej funkcie zodpovedný.

(5) Početný stav Železničnej polície (ďalej len „policajt“) určuje vláda Slovenskej republiky na návrh ministra.

DRUHÁ ČASŤ
POVINNOSTI, OPRAVNENIA A PROSTRIEDKY POLICAJTA A ŽELEZNIČNEJ POLÍCIE

PRVÁ HLAVA
POVINNOSTI POLICAJTA

§ 7

(1) Policajt pri vykonávaní služobnej činnosti spojenej so zásahom do práv alebo slobôd osoby je povinný túto osobu ihneď, ako je to možné, poučiť o jej právach, ktoré sú ustanovené v tomto zákone alebo v inom všeobecne záväznom právnom predpise.

(2) Pri vykonávaní služobnej činnosti je policajt povinný dbať na česť, vážnosť a dôstojnosť osoby aj na svoju vlastnú a nepripustiť, aby v súvislosti s touto jeho činnosťou vznikla osobe bezdôvodná ujma a aby prípadný zásah do jej práv a slobôd prekročil mieru nevyhnutnú na dosiahnutie účelu sledovaného jeho služobnou činnosťou.

(3) Služobnou činnosťou sa podľa odseku 1 rozumie činnosť policajta spojená s plnením úloh podľa tohto zákona alebo podľa iných všeobecne záväzných právnych predpisov.

§ 8

(1) Policajt v službe je povinný v medziach tohto zákona vykonať služobný zákrok, ak sa pácha trestný čin alebo priestupok, alebo je dôvodné podozrenie z ich páchania.

(2) Policajt je povinný aj v čase mimo služby v medziach tohto zákona vykonať služobný zákrok, ak je dôvodné podozrenie, že sa pácha trestný čin alebo priestupok, ktorým je bezprostredne ohrozený život, zdravie alebo majetok.

(3) Služobný zákrok je zákonom ustanovená a v jeho medziach vykonávaná činnosť policajta, pri ktorom sa bezprostredne zasahuje do základných práv a slobôd osoby.

§ 9

(1) Policajt nie je povinný vykonať služobný zákrok, ak

- a) jeho zdravotný stav, vplyv liekov alebo iných látok podstatne znižuje alebo vylučuje jeho schopnosť konať,
- b) na jeho vykonanie nebol odborne vyškolený alebo vycvičený a ak povaha služobného zákroku také odborné vyškolenie alebo vycvičenie vyžaduje,
- c) tomu bráni dôležitý záujem služby,
- d) vzhľadom na konkrétnu situáciu nie je predpoklad, že zákrok bude úspešne vykonaný.

(2) Ak policajtovi vo vykonávaní služobného zákroku bránia dôvody uvedené v odseku 1, vyzoomie o potrebe vykonať služobný zákrok najbližší útvar Železničnej polície alebo Policajného zboru.

§ 10

(1) Dôležitým záujmom služby podľa § 9 ods. 1 písm. c) sa rozumie, ak policajt vykonáva alebo zabezpečuje

- a) bezprostredné prenasledovanie páchatela trestnej činnosti,
- b) úlohy v rámci operatívno-pátracej činnosti,

- c) služobný zákrok pod jednotným velením,
- d) ochranu dôležitých objektov, zariadení alebo zásielok,
- e) kuriérsku službu, pri ktorej by mohlo dôjsť k ohrozeniu včasného odovzdania dôležitých správ alebo k ohrozeniu prepravovaných vecí,
- f) služobný zákrok, ktorého nedokončenie by malo vážnejšie dôsledky než nevykonanie nového zákroku nevyhnutného na odstránenie bezprostredného ohrozenia.

(2) Pri plnení úloh uvedených v odseku 1 je policajt povinný vykonať služobný zákrok na odstránenie bezprostredného nebezpečenstva, ak je zrejme ohrozený

- a) život, zdravie alebo hrozí závažná škoda na majetku,
- b) vyšší záujem, ako je ten, ktorý plní.

(3) Závažnou škodou na majetku podľa odseku 2 písm. a) sa rozumie väčšia škoda ako škoda, ktorá by vznikla nevykonaním služobného zákroku.

§ 11

(1) Policajt je pri vykonávaní služobného zákroku povinný, ak to povaha a okolnosti dovoľujú, použiť výzvu zodpovedajúcu zákroku.

(2) Ak to povaha služobného zákroku vyžaduje, použije policajt pred výzvou slová „V mene zákona!“

Preukazovanie príslušnosti k Železničnej polícii

§ 12

(1) Policajt je povinný pred služobným zákrokom preukázať svoju príslušnosť k Železničnej polícii, ak to povaha a okolnosti služobného zákroku dovoľujú.

(2) Príslušnosť k Železničnej polícii preukazuje policajt

- a) služobnou rovnošatou s identifikačným číslom,
- b) služobným preukazom,
- c) odznakom operatívnej služby alebo
- d) ústnym vyhlásením „Železničná polícia“ (ďalej len „ústne vyhlásenie“).

(3) Ústnym vyhlásením preukazuje policajt svoju príslušnosť k Železničnej polícii vo výnimočných prípadoch, keď okolnosti služobného zákroku neumožňujú túto príslušnosť preukázať služobnou rovnošatou s identifikačným číslom, služobným preukazom alebo odznakom operatívnej služby. Služobnou rovnošatou s identifikačným číslom, služobným preukazom alebo odznakom operatívnej služby sa policajt preukáže ihneď, len čo to okolnosti služobného zákroku dovoľia.

§ 13

(1) Policajt v služobnej rovnošate s identifikačným číslom preukazuje príslušnosť k Železničnej polícii aj služobným preukazom a podľa okolností aj ústnym vyhlásením

- a) pri vstupe do objektov, kde vstup kontroluje oprávnená osoba,
- b) ak je o to pri služobnom zákroku požiadaný.

(2) Policajt uvedený v odseku 1 sa nepreukazuje služobným preukazom,

- a) ak zakročuje pod jednotným velením,
- b) pri ochrane objektov a zariadení v obvode železničných dráh,
- c) pri služobnom zákroku proti osobe zjavne pod vplyvom alkoholických nápojov, omamných alebo psychotropných látok, pristihnutej pri páchaní trestného činu alebo priestupku, ozbrojenej zbraňou, proti osobe, ktorá ušla z výkonu trestu odňatia slobody alebo z väzby, osobe predvedenej alebo zaistenej a proti osobe, ktorá nedovolenne prekročila štátnu hranicu.

(3) Zbraňou sa podľa odseku 2 písm. c) rozumie čokoľvek, čím možno urobiť útok proti telu dôraznejším.⁴⁾

§ 14

(1) Policajt v občianskom odevu povinne preukazuje príslušnosť k Železničnej polícii pred začatím služobného zákroku ústnym vyhlásením a služobným preukazom alebo odznakom operatívnej služby.

(2) V prípadoch uvedených v § 13 ods. 2 policajt v občianskom odevu preukazuje príslušnosť k Železničnej polícii iba ústnym vyhlásením; služobným preukazom alebo odznakom operatívnej služby preukazuje príslušnosť k Železničnej polícii len v prípade, ak to okolnosti a podmienky služobného zákroku dovoľujú.

§ 15

Policajt pri preukazovaní príslušnosti k Železničnej polícii nesmie služobný preukaz alebo odznak operatívnej služby vydať z rúk; na požiadanie dá na nahliadnutie iba ich prednú stranu. Pritom nie je povinný oznámiť svoje meno, priezvisko, hodnosť ani funkciu.

DRUHÁ HLAVA OPRÁVNENIA POLICAJTA

§ 16

Oprávnenie požadovať vysvetlenie

(1) Pri plnení úloh podľa tohto zákona je policajt oprávnený požadovať potrebné vysvetlenie od osoby, ktorá môže prispieť k objasneniu skutočností dôležitých na odhalenie priestupku a na zistenie jeho páchatela, ako aj na vypátranie hľadaných osôb a vecí, najmä stratených a odcudzených zásielok prepravovaných po železnici. V prípade potreby je policajt oprávnený vyzvať osobu, aby sa ihneď alebo v určenom čase dostavila na útvar Železničnej polície s cieľom podať vysvetlenie.

(2) Ak osoba bez dostatočného ospravedlnenia alebo bez závažných dôvodov výzve podľa odseku 1 nevyhoví, môže ju policajt predviesť na útvar Železničnej polície, aby podala vysvetlenie. Zápisnica o podaní vysvetlenia musí byť s osobou spísaná ihneď po predvedení. O predvedení napíše policajt úradný záznam.

(3) Vysvetlenie nemožno požadovať od osoby, ktorá upozornila, že by ním porušila zákonom uloženú alebo uznanú povinnosť mlčanlivosti a nebola od tejto povinnosti oslobodená, alebo od osoby, ktorá by ním porušila svedecké tajomstvo alebo tajomstvo informácie, ktorá jej bola zverená ústne alebo písomne pod podmienkou mlčanlivosti ako osobe poverenej pastoračnou starostlivosťou.

(4) Vysvetlenie môže odmietnuť osoba, ktorá by sebe alebo blízkej osobe⁵⁾ spôsobila nebezpečenstvo trestného stíhania, a ak ide o priestupok, nebezpečenstvo postihu za priestupok alebo osoba, ktorá by ním porušila svedecké tajomstvo alebo tajomstvo informácie, ktorá jej bola zverená ústne alebo písomne pod podmienkou mlčanlivosti ako osobe poverenej pastoračnou starostlivosťou.

(5) Policajt je povinný osobu poučiť o možnosti odmietnuť vysvetlenie podľa odsekov 3 a 4.

(6) Policajt je povinný predvedenú osobu odovzdať orgánom činným v trestnom konaní alebo inému príslušnému orgánu, ak zistí, že sú dôvody na jej odovzdanie, inak musí osobu ihneď prepustiť, čo sa vyznačí v úradnom zázname o predvedení.

(7) Kto sa dostaví na výzvu podľa odseku 1, má nárok na náhradu potrebných výdavkov a na náhradu preukázaného ušlého zárobku (ďalej len „náhrada“). Náhradu poskytuje Železničná polícia. Nárok na náhradu nemá ten, kto sa dostavil len vo vlastnom záujme alebo pre svoje protiprávne konanie.

(8) Nárok na náhradu podľa odseku 7 zaniká, ak ho oprávnená osoba neuplatní do troch dní odo dňa, keď sa na výzvu podľa odseku 1 dostavila; o tom treba oprávnenú osobu poučiť.

§ 16a

Oprávnenie požadovať informácie

Pri plnení úloh podľa tohto zákona je policajt oprávnený požadovať potrebné informácie od osoby, ktorá môže prispieť k objasneniu skutočností dôležitej na odhalenie trestného činu a na zistenie jeho páchatela.

§ 17

Oprávnenie požadovať preukázanie totožnosti

(1) Policajt je oprávnený vyzvať osobu, ak je to potrebné na plnenie úloh podľa tohto zákona, aby preukázala svoju totožnosť občianskym preukazom, cestovným pasom, povolením na pobyt pre cudzinca.⁶⁾

(2) Namiesto dokladu totožnosti podľa odseku 1 môže vyzvaná osoba predložiť

- a) preukaz poslanca Národnej rady Slovenskej republiky,
- b) preukaz člena vlády,
- c) preukaz predsedu a podpredsedu Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky,
- d) služobný preukaz sudcu,
- e) služobný preukaz prokurátora,
- f) služobný preukaz príslušníka ozbrojeného bezpečnostného zboru, ozbrojeného zboru a Vojenskej polície,
- g) potvrdenie o odovzdaní, strate alebo odcudzení občianskeho preukazu,
- h) vojenskú knižku vojaka základnej služby alebo vojaka náhradnej služby.

(3) Ak vyzvaná osoba ani po poskytnutí potrebnej súčinnosti nemôže hodnoverne preukázať svoju totožnosť podľa odseku 1 alebo 2, alebo odmietne preukázať svoju totožnosť, alebo ide o hľadanú osobu, policajt je oprávnený takú osobu predviesť na čas nevyhnutne potrebný na útvar Železničnej polície, aby zistil jej totožnosť. Hodnovernosť preukázania mena a priezviska, dátumu narodenia a adresy bydliska posudzuje policajt podľa dôvodu zisťovania totožnosti osoby.

(4) Policajt je povinný odovzdať predvedenú osobu orgánom činným v trestnom konaní, inému príslušnému orgánu alebo príslušnému zariadeniu, ak po vykonaní služobných úkonov zistí, že sú zákonné dôvody na jej odovzdanie, inak je povinný túto osobu ihneď prepustiť.

(5) Ak policajt nezistí totožnosť osoby do 24 hodín od jej predvedenia, je povinný túto osobu prepustiť.

(6) O predvedení alebo odovzdaní osoby napíše policajt bezodkladne úradný záznam.

§ 18

Oprávnenie zaistiť osobu

(1) Policajt je oprávnený zaistiť osobu, ktorá svojím konaním bezprostredne ohrozuje bezpečnosť a plynulosť železničnej dopravy, verejný poriadok, život alebo zdravie iných osôb alebo majetok.

(2) Policajt je povinný odovzdať zaistenú osobu orgánom činným v trestnom konaní alebo inému príslušnému orgánu, ak po vykonaní služobných úkonov zistí, že sú zákonné dôvody na jej odovzdanie, inak musí osobu ihneď prepustiť. Zaistenie z dôvodov uvedených v odseku 1 nesmie trvať viac ako 24 hodín od obmedzenia jej osobnej slobody.

(3) Zaistenej osobe podľa odseku 1 policajt umožní na jej požiadanie vyrozumieť o zaistení niektorú z blízkych osôb⁷⁾ alebo jej právneho zástupcu. Ak ide o vojaka, policajt vyrozumie najbližší vojenský útvar alebo útvar vojenskej polície, a ak ide o osobu, ktorá nie je plnoletá, zákonného zástupcu tejto osoby.

(4) O zaistení alebo odovzdaní osoby policajt bezodkladne napíše úradný záznam.

§ 19

Oprávnenie snímať identifikačné znaky

(1) Policajt je oprávnený osobe predvedenej podľa § 17 ods. 3, ak na základe oznámených údajov ani v evidencii obyvateľov nemožno zistiť jej totožnosť, osobe zaistenej podľa § 18 ods. 1 a 2, osobe zadržanej, osobe zatknutej, osobe obvinenej zo spáchania trestného činu, osobe nájdennej alebo osobe vypátranej odobrať daktyloskopické odtlačky, zisťovať telesné znaky, vykonať meranie tela, vyhotoviť obrazové, zvukové a obdobné záznamy a odobrať vzorky biologických materiálov.

(2) Zisťovanie telesných znakov a meranie tela podľa odseku 1 vykonáva policajt rovnakého pohlavia alebo na jeho písomnú žiadosť odborne spôsobilý zdravotnícky pracovník.^{7a)} Odber krvi vykonáva na základe písomnej žiadosti policajta len odborne spôsobilý zdravotnícky pracovník. Odber vzorky biologického materiálu sa vykonáva spôsobom podľa osobitného predpisu.^{7b)}

§ 20

Oprávnenie zaistiť vec

(1) Policajt je oprávnený zaistiť vec na vykonanie potrebných úkonov, ak má podozrenie, že táto súvisí so spáchaním trestného činu alebo priestupku a jej zaistenie je potrebné na zistenie skutkového stavu veci alebo na rozhodnutie orgánu činného v trestnom konaní, alebo na rozhodnutie orgánu v konaní o priestupku. Policajt vydá osobe, ktorej bola vec zaistená, potvrdenie o zaistení veci s presným opisom veci, ktorý umožní zaistenú vec identifikovať. Zaistenie veci môže trvať najviac 90 dní.

(2) Ak sa vykonanými úkonmi potvrdí, že zaistená vec súvisí s trestným činom alebo s priestupkom, policajt je povinný zaistenú vec bezodkladne odovzdať príslušnému orgánu činnému v trestnom konaní alebo orgánu príslušnému na prejednanie priestupku.

(3) Ak pominuli dôvody na zaistenie veci podľa odseku 1, vec sa vráti osobe, ktorej bola zaistená. Prevzatie vrátenej veci potvrdí táto osoba svojím podpisom na úradnom zázname o vrátení veci.

(4) Ak sa vykonanými úkonmi zistí, že zaistená vec patrí inej osobe ako osobe, ktorej bola zaistená, útvar Železničnej polície túto inú osobu písomne vyzve v lehote najneskôr do 90 dní po zaistení veci, aby si vec prevzala. Táto osoba je povinná uhradiť útvaru Železničnej polície nevyhnutné náklady pri prevzatí veci, ktoré vznikli v súvislosti s jej zaistením a s úschovou.⁸⁾

(5) Ustanovenia odsekov 3 a 4 sa nepoužijú, ak vecou je tovar, ktorý podlieha colnému dohľadu.

(6) Ak osoba, ktorej právo na vec je nepochybné, si zaistenú vec neprevezme do jedného roka odo dňa zaistenia veci, útvar Železničnej polície odovzdá vec Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky.

(7) Ak vlastník alebo iný oprávnený držiteľ zaistenej veci nie je známy (ďalej len „oprávnená osoba“), útvar Železničnej polície vec odovzdá Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky a vyhlási verejný opis veci. Vyhlásenie urobí najúčelnejším spôsobom na zistenie oprávnenej osoby, a to spolu s výzvou, aby sa oprávnená osoba prihlásila do jedného roka od zaistenia veci. Oprávnená osoba pri prevzatí veci uhradí nevyhnutné náklady, ktoré vznikli v súvislosti so zaistením veci a jej úschovou.

(8) V prípadoch uvedených v odsekoch 6 a 7 po uplynutí lehoty vec pripadá do vlastníctva štátu.

(9) Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky rozhodne, ktoré z vecí, ktoré pripadli do vlastníctva štátu, využije pre potreby štátnej správy alebo Policajného zboru. Pre veci, ktoré nie sú využiteľné pre štátnu správu alebo Policajný zbor, Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky určí právny subjekt, ktorý veci vydraží.⁹⁾ V prípade neúspešnosti dražby vecí uvedených v odsekoch 6 a 7 právny subjekt určený Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky zabezpečí ekologické zlikvidovanie vecí.

(10) Ak vzniknú pochybnosti o tom, či zaistená vec patrí osobe, ktorej bola zaistená, alebo ak si na zaistenú vec uplatní právo iná osoba, útvar Železničnej polície uloží zaistenú vec do úschovy a odkáže tieto osoby, aby si svoj nárok na zaistenú vec uplatnili v občianskoprávnom konaní. Táto osoba je povinná uhradiť útvaru Železničnej polície nevyhnutné náklady pri prevzatí vecí, ktoré vznikli v súvislosti s jej zaistením a s úschovou.

(11) Ak Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky alebo útvar Železničnej polície nemôže zabezpečiť úschovu zaistenej veci, zabezpečí ju prostredníctvom právnickej osoby alebo fyzickej osoby, ktorá vykonáva obdobnú podnikateľskú činnosť podľa osobitných predpisov.¹⁰⁾

(12) Na konanie a rozhodovanie o zaistenej veci sa nevzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní.¹¹⁾ O predbežnom zaistení veci, jej vydaní, vrátení alebo uložení do úschovy napíše policajt úradný záznam.

§ 21

Oprávnenie odňať zbraň

(1) Policajt je oprávnený presvedčiť sa, či osoba, proti ktorej vykonáva služobný zákrok, nemá pri sebe zbraň (§ 13 ods. 3), a ak ju má, odňať ju.

(2) Policajt vykonávajúci službu pri ochrane strážených objektov má oprávnenia podľa odseku 1 aj voči osobe, ktorá vstupuje do týchto objektov alebo z nich odchádza. Na ten účel je policajt oprávnený vyzvať osobu, aby sa podrobila kontrole batožiny, motorového alebo iného vozidla, prípadne pri vstupe do stráženého objektu alebo pri odchode z neho prešla zariadením na zisťovanie predmetov.

(3) Zbraň odňatú podľa odsekov 1 a 2 je policajt povinný vrátiť po skončení služobného zákroku alebo pri odchode osoby zo stráženého objektu. Ak zákonné dôvody nedovoľujú odňatú zbraň vrátiť, policajt vydá osobe potvrdenie o odňatí zbrane.

§ 22

Oprávnenie zastavovať a prehliadať dopravný prostriedok a vlak

(1) Pri plnení úloh vyplývajúcich z tohto zákona je policajt oprávnený dávať v obvode železničných dráh pokyny na zastavenie dopravného prostriedku a vlaku.

(2) Policajt je oprávnený vykonať prehliadku dopravného prostriedku a vlaku,

- a) ak je podozrenie, že uvedené dopravné prostriedky boli použité na spáchanie trestného činu,
- b) pri pátraní po hľadaných osobách a veciach, najmä po zbraniach a streľive, po výbušninách, omamných a psychotropných látkach alebo jedoch, po veciach pochádzajúcich z trestnej činnosti alebo súvisiacich s trestnou činnosťou.

§ 23

Oprávnenie použiť technické prostriedky na zabránenie odjazdu vozidla

Policajt je oprávnený v obvode železničných dráh použiť technické prostriedky na zabránenie odjazdu vozidla v prípade, ak

- a) vozidlo stojí na mieste, kde je to zakázané, a vodič sa v blízkosti nezdržuje,
- b) sa zistilo, že vozidlo je odcudzené,
- c) je dôvodné podozrenie, že vozidlo sa môže použiť na odvoz páchatela trestného činu,
- d) vodič vozidla aj po opakovanej výzve odmieta podrobiť sa služobnému zákroku vykonávanému policajtom a z jeho konania je zrejmé, že chce s vozidlom z miesta odísť.

§ 24

Oprávnenia pri zaisťovaní bezpečnosti železničnej dopravy na dráhe a pri ochrane majetku a prepravovaných zásielok v obvode železničných dráh

(1) Pri zaisťovaní bezpečnosti železničnej dopravy na dráhe a ochrany majetku a prepravovaných zásielok v obvode železničných dráh je policajt oprávnený

- a) kontrolovať v miestach, ktoré nie sú verejnosti prístupné, oprávnenosť vstupu a výstupu osôb, ich batožiny, vjazd a výjazd dopravných prostriedkov a ich náklad,
- b) vykonať prehliadky zásielok, kontrolu dokladov, písomností a k nim patriacich dopravných a sprievodných listín, zisťovať druh a množstvo tovaru a ďalšie skutočnosti potrebné na posúdenie, či sa preprava tovaru po železničných dráhach uskutočňuje v súlade s prepravným poriadkom a s tarifou,
- c) presvedčiť sa v súvislosti s pátraním po stratených a odcudzených zásielkach, po veciach pochádzajúcich z trestnej činnosti alebo súvisiacich s trestnou činnosťou, či zásielka alebo vec nie je v skladoch alebo v dopravných prostriedkoch, prípadne v iných priestoroch v obvode železničných dráh,
- d) vykonať v obvode železničných dráh po predchádzajúcej márnej výzve na vydanie vecí osobnú prehliadku zamestnancov Železníc Slovenskej republiky a zamestnancov Železničnej spoločnosti, a. s., ich batožín a dopravných prostriedkov v prípade odôvodneného podozrenia, že zamestnanec u seba, v batožine alebo v dopravnom prostriedku ukrýva veci pochádzajúce zo zásielky alebo z majetku cestujúcich,

e) vylúčiť zo železničnej prepravy osoby a veci, ktorých preprava je prepravným poriadkom na železničnej dráhe vylúčená alebo ktoré možno prepravovať len za osobitných podmienok a tieto podmienky nie sú splnené.

(2) Policajt je pri plnení úloh podľa tohto zákona oprávnený bezplatne sa prepravovať vlakmi, a to aj vlakmi určenými výlučne na medzinárodnú prepravu, miestenkovými vlakmi vrátane prepravy služobného psa, na jazdu na stanovišti osoby, ktorá vedie dráhové vozidlo, v služobnom vozni a v nákladnom vlaku, ako aj bezplatne používať oznamovacie zariadenia Železníc Slovenskej republiky a Železničnej spoločnosti, a. s., a vstupovať do vyhradených priestorov objektov a zariadení, do dopravných prostriedkov a ostatných priestorov v obvode železničných dráh.

(3) Oprávnenia podľa odseku 2 sa rovnako vzťahujú aj na príslušníkov Policajného zboru, Vojenskej polície, Zboru väzenskej a justičnej stráže, ak sú pri policajných opatreniach v obvode železničných dráh zaradení do spoločného výkonu služby s policajtmi.

§ 25

Oprávnenie zakázať vstup na určené miesto alebo prikázať zotrvanie na určenom mieste

Ak je to nevyhnutné pre bezpečnosť štátu, udržanie verejného poriadku, ochranu života, zdravia, majetku alebo ochranu práv a slobôd iných osôb, policajt je oprávnený každému prikázať, aby

- a) v nevyhnutne potrebnom čase nevstupoval na určené miesto ani sa na ňom nezdržoval,
- b) na nevyhnutne potrebný čas zotrval na uvedenom mieste.

§ 26

Oprávnenie uzatvoriť verejne prístupné miesta

(1) Pri pátraní po páchateloch úmyselných trestných činov, hľadaných osobách, zbraniach, streľive, výbušnínach, omamných a psychotropných látkach a jedoch alebo po veciach pochádzajúcich z trestnej činnosti, prípadne súvisiacich s trestnou činnosťou sú policajti oprávnení uzatvoriť verejne prístupné miesta v obvode železničných dráh a vykonať ich prehliadku s cieľom zistiť, či sa v nich nachádzajú uvedené osoby alebo veci.

(2) Policajt je oprávnený presvedčiť sa, či osoba, ktorá sa nachádza na verejne prístupnom mieste uzatvorenom podľa odseku 1, nemá pri sebe zbraň (§ 13 ods. 3), a ak ju má, odňať ju. Ak po skončení uzatvorenia verejne prístupného miesta nedovoľujú zákonné dôvody zbraň vrátiť, policajt vydá osobe potvrdenie o odňatí zbrane.

§ 27

Oprávnenie otvoriť byt a iný uzatvorený priestor v obvode železničných dráh

(1) Ak je dôvodná obava, že je ohrozený život osoby alebo vážne ohrozené jej zdravie, alebo ak hrozí závažná škoda na majetku (§ 10 ods. 3) a vec neznesie odklad, alebo ak sa v byte alebo v inom uzatvorenom priestore v obvode železničných dráh (ďalej len „priestor“) zdržuje páchatel úmyselného trestného činu a neuposlúchne výzvu policajta tento priestor opustiť, policajt je oprávnený otvoriť byt alebo priestor, vstúpiť do neho a vykonať opatrenia na odvrátenie hroziaceho nebezpečenstva, alebo zaistiť páchatela.

(2) Oprávnenia uvedené v odseku 1 má policajt aj v prípade, ak vznikne dôvodné podozrenie, že v priestore sa nachádza mŕtva osoba.

(3) Na vykonanie služobných zákrokov alebo iných opatrení podľa odseku 1 alebo 2 policajt zabezpečí prítomnosť nezúčastnenej osoby; nemusí tak urobiť, ak by mohlo dôjsť k ohrozeniu jej života alebo zdravia alebo ak hrozí nebezpečenstvo z omeškania.

(4) Po vykonaní opatrení podľa odseku 1 policajt bezodkladne vyrozumie nájomcu alebo vlastníka priestoru a zabezpečí uzatvorenie priestoru.

(5) Otvorením priestoru sa nesmie sledovať iný záujem, než je uvedený v odseku 1 alebo 2.

(6) O otvorení priestoru a vykonaných opatreniach policajt bezodkladne napíše úradný záznam.

§ 28

Oprávnenie pri odhaľovaní daňových únikov, nezákonných finančných operácií a legalizácie príjmov z trestnej činnosti

(1) Policajt operatívnej služby Železničnej polície pri odhaľovaní daňových únikov a nezákonných finančných operácií alebo legalizácie príjmov z trestnej činnosti s predpokladanou značnou škodou alebo so škodou veľkého rozsahu¹³⁾ je oprávnený v obvode železničných dráh

- a) vstupovať do každej prevádzkovej budovy, miestnosti alebo miesta slúžiaceho na podnikanie, ako aj do dopravných prostriedkov používaných na podnikanie,¹⁵⁾
- b) vstupovať aj do obydli, ktoré slúži na podnikanie,
- c) nazeráť do evidencií, účtovných písomností, listín a iných dokladov, spisov a záznamov na technickom nosiči dát, robiť si z nich výpisky, poznámky a kópie, žiadať vydanie týchto vecí alebo ich zaistiť podľa § 20. V prípade zaistenia vecí vydá potvrdenie o zaistenej veci dotknutej osobe. Potvrdenie musí obsahovať presný súpis zaistených vecí, odtlačok úradnej pečiatky a podpisy oprávnených osôb.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa nepoužije pri trestnom čine spáchanom v súvislosti s používaním daňových predpisov alebo colných predpisov.

(3) Pri vykonávaní úkonov podľa odseku 1 je policajt operatívnej služby Železničnej polície povinný umožniť prítomnosť dotknutých osôb.

§ 29

Oprávnenie používať výbušniny a výbušné predmety

(1) Policajt je oprávnený v súvislosti so zabezpečovaním ochrany železničnej dopravy, bezpečnosti prepravovaných osôb a prepravovaného majetku, najmä pri likvidácii nastražených výbušných systémov, pri likvidácii nálezov munície, používať výbušniny a výbušné predmety.

(2) O použití výbušniny a výbušných predmetov policajt bezodkladne napíše úradný záznam.

§ 30

Oprávnenie držať nebezpečné látky a zakázané veci

Určení policajti Železničnej polície sú oprávnení na účely výučby, výcviku a skúšok držať, skladovať a používať nebezpečné látky¹⁶⁾ a zakázané veci. Nebezpečné látky sú najmä výbušniny, výbušné predmety, omamné a psychotropné látky a jedy. Zakázané veci sú najmä falzifikáty peňazí, známok a cenných papierov.

§ 31

Oprávnenie pri objasňovaní priestupkov

(1) Policajt poverený objasňovaním priestupkov je oprávnený vyžadovať

- a) odpis registra trestov v prípadoch, v ktorých by predchádzajúce odsúdenie mohlo viesť k posúdeniu skutku ako trestného činu,

- b) odborné vyjadrenia od príslušných orgánov,¹⁷⁾
- c) lekárske vyšetrenie na zistenie alkoholu alebo iných návykových látok.¹⁸⁾

(2) Policajt je oprávnený vykonať obhliadku miesta priestupku, obhliadku vecí, ktorá môže súvisieť so spáchaním priestupku, a v súvislosti s tým zisťovať a zaisťovať stopy.

(3) Vyšetrenie krvi na zistenie alkoholu alebo iných návykových látok osoby podozrivej zo spáchania priestupku sa musí vykonať, ak o to táto osoba požiada.

§ 32

Spoločné ustanovenie

Každý je povinný uposlúchnuť výzvu, pokyn, príkaz a požiadavku policajta alebo strpieť výkon jeho oprávnení podľa ustanovení § 16 až 31.

TRETIA HLAVA

INFORMAČNO-TECHNICKÉ PROSTRIEDKY A PROSTRIEDKY OPERATÍVNO-PÁTRACEJ ČINNOSTI

Informačno-technické prostriedky

§ 33

Informačno-technickými prostriedkami sa na účely tohto zákona rozumejú najmä elektrotechnické, rádiotechnické, fototechnické, optické, mechanické a iné technické prostriedky a zariadenia alebo ich súbory používané utajovaným spôsobom pri

- a) vyhľadávaní, otváraní a skúmaní dopravovaných zásielok a ich vyhodnocovaní, využívajúc kriminalistické metódy,
- b) odpočúvaní a zaznamenávaní telekomunikačnej prevádzky,
- c) vyhotovovaní obrazových, zvukových alebo iných záznamov.

§ 34

(1) Pri plnení úloh v obvode železničných dráh v boji proti terorizmu, proti legalizácii príjmov z najzávažnejších, najmä organizovaných foriem trestnej činnosti,¹⁹⁾ pri odhaľovaní trestnej činnosti organizovanej v spojení s cudzinou a pri organizovanej trestnej činnosti súvisiacej s nedovolenou výrobou, držaním a rozširovaním omamných a psychotropných látok, jedov, prekurzorov a jadrových materiálov, s falšovaním a pozmeňovaním peňazí, známkov a cenných papierov, pri odhaľovaní iných obzvlášť závažných trestných činov,²⁰⁾ pri odhaľovaní daňových únikov a nezákonných finančných operácií, pri odhaľovaní úmyselných trestných činov podľa druhého a tretieho oddielu tretej hlavy druhej časti Trestného zákona, za ktoré možno uložiť trest odňatia slobody s hornou hranicou najmenej dva roky, alebo pri odhaľovaní iných úmyselných trestných činov, ktorých stíhanie upravuje medzinárodná zmluva, ktorou je Slovenská republika viazaná, a pri zisťovaní ich páchatelov je Železničná polícia oprávnená používať informačno-technické prostriedky. Ustanovenie predchádzajúcej vety sa nepoužije, ak ide o styk medzi obvineným a jeho obhajcom.

(2) Železničná polícia je oprávnená používať informačno-technické prostriedky aj pri odhaľovaní inej úmyselnej trestnej činnosti, ako je uvedená v odseku 1, ak na to dá súhlas osoba, do ktorej práv a slobôd sa bude zasahovať.

Podmienky použitia informačno-technických prostriedkov**§ 35**

(1) Železničná polícia môže použiť informačno-technické prostriedky len v prípadoch, keď odhaľovanie trestných činov uvedených v § 34, zisťovanie ich páchatelov a zabezpečovanie nevyhnutných dôkazov pre trestné konanie by bolo iným spôsobom neúčinné alebo podstatne sťažené.

(2) Informačno-technické prostriedky možno použiť iba na základe predchádzajúceho písomného súhlasu sudcu a len na nevyhnutný čas, najdlhšie však počas šiestich mesiacov. Lehota začína plynúť dňom vydania súhlasu.

(3) Sudca, ktorý dal súhlas na použitie informačno-technických prostriedkov, môže na základe novej žiadosti čas použitia predĺžiť, zakaždým však najviac o ďalších šesť mesiacov.

(4) Vo výnimočných prípadoch, ak vec neznesie odklad a písomný súhlas sudcu nemožno vopred získať, možno použiť informačno-technické prostriedky aj bez tohto súhlasu. Železničná polícia je však povinná neodkladne písomný súhlas sudcu dodatočne vyžiadať. Ak Železničná polícia nedostane dodatočný písomný súhlas sudcu do 24 hodín od začiatku využívania informačno-technických prostriedkov, alebo ak sudca odmietne dať takýto súhlas, Železničná polícia je povinná používanie informačno-technických prostriedkov skončiť. Takto získané informácie nesmie Železničná polícia použiť a musí ich zničiť v prítomnosti sudcu, ktorý by inak bol príslušný vydať takýto dodatočný súhlas.

(5) Žiadosť na použitie informačno-technických prostriedkov predkladá Železničná polícia písomne súdu; žiadosť musí obsahovať údaje o osobe, ktorej sa použitie informačno-technického prostriedku týka, druh informačno-technického prostriedku, miesto, čas trvania a dôvody jeho použitia.

(6) Sudca, ktorý udelil súhlas na použitie informačno-technických prostriedkov, je povinný sústavne skúmať trvanie dôvodov na ich použitie; ak dôvody pominuli, je povinný neodkladne rozhodnúť o skončení ich používania.

(7) Železničná polícia môže použiť informačno-technické prostriedky aj bez predchádzajúceho písomného súhlasu sudcu podľa odseku 2, ak na to dá písomný súhlas osoba, do ktorej práv a slobôd sa zasahuje. O skončení použitia informačno-technických prostriedkov sa vyrozumie osoba, ktorá naň dala súhlas. Ak osoba daný súhlas dodatočne odvolá, Železničná polícia je povinná používanie informačno-technických prostriedkov ihneď skončiť.

§ 36

(1) Železničná polícia je povinná v priebehu používania informačno-technických prostriedkov sústavne skúmať, či trvajú dôvody ich použitia. Ak tieto dôvody pominuli, Železničná polícia je povinná používanie informačno-technických prostriedkov skončiť.

(2) O skončení používania informačno-technických prostriedkov podľa odseku 1 je Železničná polícia povinná informovať sudcu, ktorý udelil súhlas na použitie informačno-technických prostriedkov.

(3) Informácie získané informačno-technickými prostriedkami možno využiť výlučne na dosiahnutie účelu uvedeného v § 34.

(4) Použitie informačno-technických prostriedkov môže obmedziť nedotknuteľnosť obydlia, listové tajomstvo a tajomstvo dopravovaných správ len v nevyhnutne potrebnej miere.

(5) Informácie získané informačno-technickými prostriedkami možno výnimočne použiť ako dôkaz, a to v prípade, ak takáto informácia je jediným dôkazom svedčiacim o tom, že trestný čin uvedený v § 34 spáchala konkrétna osoba, a takýto dôkaz nemožno získať iným spôsobom. V takom prípade treba k záznamu pripojiť zápisnicu, v ktorej budú uvedené údaje o dôvode, mieste, čase, spôsobe a obsahu vykonaného záznamu.

(6) Informačno-technické prostriedky a ich použitie podľa § 33 pre potreby Železničnej polície zabezpečuje Policajný zbor na požiadanie generálneho riaditeľa.

§ 36a

Operatívno-pátracia činnosť

(1) Operatívno-pátracia činnosť je systém spravidla utajených, spravodajských opatrení vykonávaných Železničnou políciou na účely predchádzania, zamedzovania, odhaľovania a dokumentovania trestnej činnosti a zisťovania jej páchatelov, zabezpečovania ochrany určených osôb a strážených objektov, technicky chránených objektov a vypátrania osôb a vecí.

(2) Operatívno-pátraciu činnosť vykonávajú na to určené služby Železničnej polície, ktoré sú na tento účel oprávnené využiť aj služobného psa na pachové práce.

§ 37

Prostriedky operatívno-pátracej činnosti

(1) Prostriedkami operatívno-pátracej činnosti sa na účely tohto zákona rozumie sledovanie osôb a vecí, kontrolovaná dodávka,²¹⁾ kriminálne spravodajstvo, používanie krycích dokladov, nástrahová a zabezpečovacia technika a využívanie osôb konajúcich v prospech Železničnej polície, objekty a miesta používané pod legendou a predstieraný prevod vecí.

(2) Železničná polícia je oprávnená používať prostriedky operatívno-pátracej činnosti pri odhaľovaní úmyselných trestných činov a pri zisťovaní ich páchatelov, pri ochrane objektov a zariadení, pri zaisťovaní bezpečnosti a plynulosti železničnej dopravy.

(3) Sledovanie osôb pre potreby Železničnej polície zabezpečuje Policajný zbor na požiadanie generálneho riaditeľa.

§ 38

Kriminálne spravodajstvo

Kriminálnym spravodajstvom sa na účely tohto zákona rozumie činnosť, ktorou sa utajeným spôsobom získavajú, sústreďujú a vyhodnocujú informácie o trestných činoch a o ich páchateloch a vytvárajú sa podmienky na použitie agenta^{21a)}.

§ 39

Ochrana policajta

Ak je to pri plnení úloh kriminálneho spravodajstva a pri použití agenta na ochranu policajta nevyhnutné, na zakrytie jeho činnosti možno vytvoriť legendu²²⁾ a v súvislosti s tým v informačných systémoch Železničnej polície (§ 56), informačných systémoch Policajného zboru, informačných systémoch štátnych orgánov a v informačných systémoch orgánov samosprávy zaznamenávať a vyberať potrebné údaje, používať osobitné spôsoby vykazovania údajov pri hospodárení s prostriedkami štátneho rozpočtu vrátane devízového hospodárstva, pri priznávaní

dane z príjmov, vykazovaní poisťného všeobecného zdravotného poistenia a poisťného na sociálne zabezpečenie a príspevku do poistenia v nezamestnanosti.

§ 40

Osobitné finančné prostriedky

(1) Osobitné finančné prostriedky sú vyčlenené finančné prostriedky Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky, ktoré Železničná polícia používa na hradenie výdavkov spojených s vykonávaním operatívno-pátracej činnosti, s vykonávaním kriminálneho spravodajstva a s používaním agenta.

(2) Používanie osobitných finančných prostriedkov a ich kontrolu upraví minister.

§ 41

Krycie doklady

(1) Kryciami dokladmi sa na účely tohto zákona rozumejú listiny a predmety slúžiace na utajenie skutočnej totožnosti policajta a svedka.²³⁾ Na zakrytie činnosti policajta a svedka možno vytvorí legendu a v súvislosti s tým v informačných systémoch Železničnej polície (§ 56), informačných systémoch Policajného zboru, informačných systémoch štátnych orgánov a v informačných systémoch orgánov samosprávy zaznamenávať a vyberať potrebné údaje.

(2) Krycím dokladom nesmie byť

- a) preukaz poslanca Národnej rady Slovenskej republiky,
- b) preukaz člena vlády,
- c) služobný preukaz sudcu,
- d) služobný preukaz prokurátora,
- e) služobný preukaz príslušníka Policajného zboru a Zboru väzenskej a justičnej stráže,
- f) služobný preukaz príslušníka Armády Slovenskej republiky,
- g) služobný preukaz príslušníka Vojenského spravodajstva a vojenského obranného spravodajstva,
- h) služobný preukaz príslušníka Vojenskej polície,
- i) služobný preukaz príslušníka Slovenskej informačnej služby,
- j) diplomatický pas.

(3) O použití krycích dokladov pri plnení úloh podľa tohto zákona rozhoduje generálny riaditeľ.

(4) O výrobu krycích dokladov vydávaných Policajným zborom požiada generálny riaditeľ Policajný zbor.

(5) Železničná polícia vedie evidenciu používaných krycích dokladov.

§ 42

Osoby konajúce v prospech Železničnej polície

(1) Osobou konajúcou v prospech Železničnej polície sa na účely tohto zákona rozumie fyzická osoba, ktorá dobrovoľne, utajeným spôsobom poskytuje informácie a služby Železničnej polícii pri plnení jej úloh.

(2) Železničná polícia môže osobu konajúcu v prospech Železničnej polície viesť v evidencii osôb konajúcich v jej prospech len počas plnenia jednotlivých úloh.

§ 43**Predstieraný prevod veci**

Predstieraným prevodom veci sa na účely tohto zákona rozumie predstieranie kúpy, predaja alebo iného spôsobu prevodu veci, na ktorej držanie sa vyžaduje osobitné povolenie alebo ktorej držanie je zakázané.

ŠTVRTÁ HLAVA**POUŽITIE DONUCOVACÍCH PROSTRIEDKOV POLICAJTM****§ 44****Donucovacie prostriedky**

(1) Donucovacie prostriedky sú

- a) hmaty, chvaty, údery a kopy sebaobrany,
- b) prostriedky na prekonanie odporu a odvrátenie útoku,
- c) putá,
- d) služobný pes,
- e) zastavovací pás a iné prostriedky na násilné zastavenie cestného dopravného prostriedku,
- f) úder strelnou zbraňou,
- g) hrozba zbraňou,
- h) varovný výstrel do vzduchu,
- i) zbraň.

(2) Prostriedky na prekonanie odporu a odvrátenie útoku sú obušky, obranné tyče, obranné štíty, slzotvorné prostriedky a elektrické paralyzátory.

(3) Pred použitím donucovacích prostriedkov je policajt povinný osobu, proti ktorej zakročuje, vyzvať, aby upustila od protiprávneho konania, s výstrahou, že bude použitý niektorý z donucovacích prostriedkov. Od výzvy a výstrahy môže upustiť iba v prípade, ak je sám napadnutý alebo je ohrozený život alebo zdravie inej osoby a vec neznesie odklad, alebo tomu bránia iné okolnosti.

(4) O tom, ktorý z donucovacích prostriedkov použije, rozhoduje policajt podľa konkrétnej situácie tak, aby dosiahol účel sledovaný služobným zákrokom a použitý donucovací prostriedok a intenzita jeho použitia neboli zjavne neprimerané nebezpečnosti útoku.

§ 45**Použitie hmatov, chvatov, úderov, kopov sebaobrany a prostriedkov na prekonanie odporu a odvrátenie útoku**

(1) Policajt je oprávnený použiť hmaty, chvaty, údery, kopy sebaobrany a prostriedky na prekonanie odporu a odvrátenie útoku, aby

- a) zaistil bezpečnosť inej osoby alebo vlastnú bezpečnosť pred útokom, ak sa po výzve od útoku neupustí, útok bezprostredne hrozí, trvá alebo podľa všetkých znakov bude pokračovať,
- b) zabránil výtržnosti, ruvačke, úmyselnému poškodzovaniu majetku, najmä objektov a zariadení v obvode železničných dráh alebo dopravného prostriedku,
- c) zabránil nebezpečnému konaniu, ktorým sa narušuje bezpečnosť železničnej premávky, alebo inému hrubému konaniu, ktorým sa porušuje verejný poriadok,

- d) predviedol alebo zaistil osobu, ktorá kladie aktívny odpor,
- e) zabránil násilnému vstupu nepovolaných osôb do uzavretých priestorov, na miesta, kde je vstup zakázaný, do strážených objektov alebo chránených dopravných prostriedkov.

(2) Hmaty a chvaty je policajt oprávnený použiť, aby predviedol alebo zaistil osobu, ktorá kladie pasívny odpor alebo ktorá kladie odpor pri snímaní identifikačných znakov podľa § 19.

§ 46

Použitie pút

(1) Policajt je oprávnený použiť putá

- a) na spútanie predvádzanej alebo zaistenej osoby, ktorá kladie aktívny odpor alebo napáda iné osoby alebo policajta, alebo poškodzuje majetok, po márnej výzve, aby od takého konania upustila,
- b) na vzájomné pripútanie dvoch alebo viacerých predvádzaných alebo zaistených osôb za podmienok uvedených v písmene a),
- c) pri vykonávaní služobných zákrokov alebo úkonov s predvedenými alebo zaistenými osobami, ak je dôvodná obava, že sa pokúsia o útek.

(2) Osoba uvedená v odseku 1 môže byť, ak to okolnosti vyžadujú, pripútaná aj k vhodnému predmetu, ale iba dovtedy, kým trvajú dôvody uvedené v odseku 1.

§ 47

Použitie služobného psa

(1) Služobného psa je policajt oprávnený použiť,

- a) aby zaistil bezpečnosť inej osoby alebo vlastnú bezpečnosť, ak sa po výzve neupustí od útoku, útok bezprostredne hrozí, trvá alebo podľa všetkých znakov bude pokračovať,
- b) aby zabránil výtržnosti, ruvačke alebo úmyselnému poškodzovaniu majetku, najmä objektov a zariadení v obvode železničných dráh a dopravných prostriedkov,
- c) aby zabránil nebezpečnému konaniu, ktorým sa narušuje bezpečnosť železničnej premávky, alebo inému hrubému konaniu, ktorým sa porušuje verejný poriadok,
- d) aby zabránil násilnému vstupu nepovolaných osôb do chránených alebo strážených objektov alebo na miesta, kde je vstup zakázaný,
- e) na prenasledovanie osoby na úteku, ak má byť predvedená alebo zaistená,
- f) aby donútil ukryvajúcu sa osobu, ktorá má byť predvedená alebo zaistená, opustiť úkryt,
- g) na stráženie predvedenej alebo zaistenej osoby,
- h) na prenasledovanie osoby, ktorá sa v obvode železničných dráh snaží o nezákonný prechod štátnej hranice a nemožno ju iným spôsobom zadržať.

(2) Policajt používa služobného psa s náhubkom. Ak to povaha a intenzita útoku, prípadne prekonanie odporu osoby alebo charakter služobného zákroku vyžaduje, použije služobného psa bez náhubku.

§ 48

Použitie zastavovacieho pásu alebo iných prostriedkov na násilné zastavenie vozidla

(1) Policajt je oprávnený v obvode železničných dráh použiť zastavovací pás alebo iné prostriedky na násilné zastavenie vozidla, ktorého vodič po opakovanej výzve alebo na znamenie dané podľa

osobitného predpisu²⁴⁾ nezastaví, a ak je

- a) bezohľadnou jazdou vážne ohrozený život, zdravie alebo majetok,
- b) dôvodné podozrenie, že sa vo vozidle prepravujú páchatelia úmyselných trestných činov, hľadané osoby, zbrane, strelivo, výbušniny, omamné a psychotropné látky a jedy, veci pochádzajúce z trestnej činnosti alebo súvisiace s trestnou činnosťou,
- c) zrejmé, že sa pokúsi o násilné vniknutie do strážených objektov alebo na miesta, kde je vstup zakázaný,
- d) dôvodné podozrenie, že sa pokúsi o násilný prechod štátnej hranice.

(2) Iným prostriedkom podľa odseku 1 sa rozumie najmä služobné vozidlo, povoz alebo stavebné mechanizmy.

§ 49

Použitie úderu strelnou zbraňou

Policajt je oprávnený použiť úder strelnou zbraňou v nutnej obrane²⁵⁾ spravidla pri zápase s útočníkom, ak jeho odpor nemôže prekonať iným spôsobom.

§ 50

Použitie hrozby zbraňou a varovného výstrelu do vzduchu

Policajt je oprávnený použiť hrozbu zbraňou a varovný výstrel do vzduchu, aby

- a) zaistil bezpečnosť inej osoby alebo vlastnú bezpečnosť, ak vyzvaná osoba neupustí od útoku, útok bezprostredne hrozí, trvá alebo podľa všetkých znakov bude pokračovať,
- b) predviedol alebo zaistil osobu, ktorá kladie aktívny odpor,
- c) zabránil výtržnosti, ruvačke alebo inému hrubému správaniu, ktorým sa porušuje verejný poriadok,
- d) zabránil násilnému vstupu nepovolaných osôb do strážených objektov alebo na miesta, kde je vstup zakázaný,
- e) zabránil úteku prenasledovanej alebo stráženej osoby, ak má byť zaistená,
- f) v obvode železničných dráh zabránil násilnému prechodu štátnej hranice.

§ 51

Použitie zbrane

(1) Policajt je oprávnený použiť zbraň iba

- a) v nutnej obrane²⁵⁾ a v krajnej núdzi,²⁶⁾
- b) ak sa nebezpečný páchatel, proti ktorému zakročuje, na jeho výzvu nevzdá alebo sa zdráha opustiť svoj úkryt,
- c) ak nemôže inak prekonať odpor smerujúci k zmareniu jeho služobného zákroku,
- d) na zamedzenie úteku nebezpečného páchatela, ktorého nemôže iným spôsobom zadržať,
- e) ak osoba, proti ktorej sa použila hrozba zbraňou alebo varovný výstrel do vzduchu, neuposlúchne výzvu policajta smerujúcu na zaistenie bezpečnosti inej osoby alebo vlastnej bezpečnosti,
- f) na odvrátenie nebezpečného útoku, ktorý ohrozuje strážený objekt alebo miesto, kde je vstup zakázaný, po márnej výzve, aby sa upustilo od útoku,
- g) ak treba zneškodniť zviera ohrozujúce život alebo zdravie osôb.

(2) Zbraňou podľa odseku 1 a § 44 ods. 1 písm. i) sa rozumie strelná a bodná zbraň a zbraň hromadnej účinnosti.

(3) Pred použitím zbrane je policajt povinný vyzvať osobu, proti ktorej zakročuje, aby upustila od protiprávneho konania, s výstrahou, že sa použije zbraň. Pred použitím strelnej zbrane je policajt povinný použiť aj varovný výstrel do vzduchu. Od výstrahy a varovného výstrelu môže upustiť len v prípade, ak je sám napadnutý alebo ak je ohrozený život alebo zdravie inej osoby alebo vec neznesie odklad.

(4) Pri použití zbrane je policajt povinný dbať na potrebnú opatrnosť, najmä aby nebol ohrozený život iných osôb a aby čo najviac šetril život osoby, proti ktorej služobný zákrok smeruje.

§ 52

Špeciálne donucovacie prostriedky, špeciálne zbrane a ich použitie

(1) Špeciálne donucovacie prostriedky a špeciálne zbrane sú

- a) dočasne zneschopňujúce prostriedky,
- b) mechanické zbrane,
- c) strelné zbrane so zariadením na osvetľovanie cieľa,
- d) špeciálne upravené strelné zbrane,
- e) špeciálne výbušné predmety a špeciálne náložce.

(2) Na použitie špeciálnych donucovacích prostriedkov a špeciálnych zbraní sa primerane vzťahujú ustanovenia § 44 ods. 3 a 4, § 45, § 49 až 51 a § 53 až 55.

PIATA HLAVA

POVINNOSTI POLICAJTA PO POUŽITÍ DONUCOVACÍCH PROSTRIEDKOV A ZBRANE

§ 53

Ak policajt zistí, že pri použití donucovacích prostriedkov došlo k zraneniu osoby, je povinný, ak to okolnosti dovoľia, poskytnúť zranenej osobe prvú pomoc a zabezpečiť jej lekárske ošetrenie.

§ 54

(1) Policajt je povinný neodkladne ohlásiť svojmu nadriadenému každý služobný zákrok, pri ktorom použil donucovacie prostriedky.

(2) Ak vzniknú pochybnosti o oprávnenosti alebo primeranosti použitia donucovacích prostriedkov alebo ak pri ich použití bola spôsobená smrť, ujma na zdraví alebo škoda na majetku, nadriadený je povinný zistiť, či donucovacie prostriedky boli použité v súlade so zákonom. O výsledku zistenia napíše úradný záznam.

(3) Ak policajt použije donucovacie prostriedky mimo miesta svojho služobného pôsobiska, ich použitie ohlási na najbližší útvar Železničnej polície alebo Policajného zboru. Na ďalší postup sa primerane vzťahuje odsek 2.

§ 55

Osobitné obmedzenia

Pri služobnom zákroku proti tehotnej žene, osobe vysokého veku, osobe so zjavnou telesnou chybou alebo chorobou a proti osobe mladšej ako 15 rokov je policajt oprávnený použiť z

donucovacích prostriedkov iba hmaty, chvaty a putá. Ostatné donucovacie prostriedky je policajt oprávnený použiť len vtedy, keď útok týchto osôb bezprostredne ohrozuje život a zdravie iných osôb alebo policajta, alebo hrozí závažná škoda na majetku a nebezpečenstvo nemožno odvrátiť inak.

§ 56

Služobné zákroky a použitie donucovacích prostriedkov pod jednotným velením

(1) Ak zakročujú policajti pod jednotným velením, o použití donucovacích prostriedkov rozhoduje za podmienok uvedených v tomto zákone veliteľ zakročujúcej jednotky. O použití donucovacích prostriedkov môže na mieste zákroku rozhodnúť aj nadriadený tohto veliteľa. Rozhodnutie veliteľa zakročujúcej jednotky alebo jeho nadriadeného o použití donucovacích prostriedkov musí byť uchované na zvukovom alebo písomnom zázname.

(2) Na veliteľa zakročujúcej jednotky, ktorý rozhodol o použití donucovacích prostriedkov podľa odseku 1, alebo na jeho nadriadeného sa primerane vzťahujú ustanovenia § 53 a § 54 ods. 1 a 2.

TRETIA ČASŤ

SPRACÚVANIE A POSKYTOVANIE INFORMÁCIÍ A OSOBNÝCH ÚDAJOV ŽELEZNIČNOU POLÍCIOU

§ 57

Spracúvanie informácií

(1) Železničná polícia spracúva podľa tohto zákona a osobitného zákona²⁷⁾ informácie a osobné údaje zhromaždené pri plnení úloh Železničnej polície vrátane informácií a osobných údajov poskytnutých zo zahraničia v nevyhnutnom rozsahu.

(2) Železničná polícia je oprávnená, ak je to potrebné na plnenie jej úloh, vyhotovovať zvukové, obrazové alebo iné záznamy z miest verejne prístupných a zvukové, obrazové alebo iné záznamy o priebehu služobnej činnosti alebo služobného zákroku.

(3) Ak sú na vyhotovovanie záznamov podľa odseku 2 zriadené automatické technické systémy, je Železničná polícia povinná vhodným spôsobom uverejniť informáciu o zriadení takých systémov.

(4) Informácie a osobné údaje z informačných systémov,²⁸⁾ ktoré vedie Železničná polícia podľa odseku 1, ako aj zvukové, obrazové alebo iné záznamy z miest verejne prístupných, ktoré vedie Železničná polícia podľa odseku 2, sa poskytujú Policajnému zboru, Slovenskej informačnej službe, Národnému bezpečnostnému úradu, Vojenskému spravodajstvu, Vojenskej polícii, Zboru väzenskej a justičnej stráže, Colnému riaditeľstvu Slovenskej republiky a obecnej polícii podľa osobitného predpisu;²⁹⁾ ďalším právnickým osobám a fyzickým osobám, len ak je to nevyhnutné na plnenie ich úloh podľa osobitného zákona, a do zahraničia podľa § 57d ods. 4.

(5) Nepravdivé osobné údaje nemožno poskytovať; neoverené osobné údaje sa musia pri poskytovaní takto označiť a musí sa uviesť miera ich spoľahlivosti. Ak dôjde k poskytnutiu nepravdivých alebo nesprávnych osobných údajov, je Železničná polícia povinná bez zbytočného odkladu informovať všetkých príjemcov údajov, ktorým sa také osobné údaje poskytli.

(6) Informácie a osobné údaje z informačných systémov podľa odseku 4 nie sú verejne prístupné a právnické osoby a fyzické osoby uvedené v odseku 4 ich môžu poskytnúť tretím osobám len s predchádzajúcim súhlasom Železničnej polície.

(7) Ak Železničná polícia preverovaním alebo v priebehu spracúvania osobných údajov zistí, že osobné údaje nie sú potrebné na plnenie úloh Železničnej polície, bez zbytočného odkladu takéto osobné údaje zlikviduje.

(8) Železničná polícia najmenej raz za tri roky preveruje, či sú spracúvané osobné údaje naďalej potrebné na plnenie úloh Železničnej polície.

§ 57a

Spracúvanie osobných údajov pri plnení úloh Železničnej polície na účely trestného konania

(1) Pri predchádzaní a odhaľovaní trestnej činnosti, zisťovaní páchatel'ov trestných činov a vyšetrovaní trestných činov (ďalej len „plnenie úloh Železničnej polície na účely trestného konania“) je Železničná polícia pri získavaní a spracúvaní osobných údajov povinná

- a) písomne určiť účel, na ktorý sa majú osobné údaje spracúvať,
- b) zhromažďovať osobné údaje zodpovedajúce len určenému účelu a v rozsahu nevyhnutnom na určený účel,
- c) uchovávať osobné údaje len na čas, ktorý je nevyhnutný na účely ich spracúvania,
- d) spracúvať osobné údaje získané na tieto účely oddelene od osobných údajov spracúvaných pri plnení iných úloh Železničnej polície.

(2) Železničná polícia je pri spracúvaní osobných údajov pri plnení úloh Železničnej polície na účely trestného konania oprávnená v potrebnom rozsahu

- a) zlučovať osobné údaje, ktoré boli získané na rozdielne účely,
- b) spracúvať nepravdivé osobné údaje; tieto osobné údaje sa musia takto označiť.

(3) Železničná polícia je oprávnená pri spracúvaní osobných údajov pri plnení úloh Železničnej polície na účely trestného konania spracúvať osobitné kategórie osobných údajov,³⁰⁾ ak je to vzhľadom na povahu trestného činu nevyhnutné.

(4) Železničná polícia je oprávnená spracúvať osobné údaje pri plnení úloh Železničnej polície na účely trestného konania i bez súhlasu osoby, ktorej sa týkajú, pričom je povinná dbať na ochranu jej súkromia. Ak nie je predpoklad ohrozenia plnenia úloh Železničnej polície na účely trestného konania, Železničná polícia zlikviduje osobné údaje; ak také osobné údaje neboli zlikvidované, Železničná polícia dotknutej osobe oznámi, že sa o nej vedú osobné údaje.

(5) Železničná polícia nezlikviduje osobné údaje, ktoré sa uchovávajú v spisovom materiáli a nespracúvajú sa automatizovane.

(6) Železničná polícia spracúva podľa odsekov 1 až 5 aj osobné údaje získané pri predchádzaní, odhaľovaní a zisťovaní páchatel'a činu inak trestného,³¹⁾ ktorého sa dopustila osoba trestne nezodpovedná pre nedostatok veku alebo pre nepričetnosť.

§ 57b

Spracúvanie osobných údajov pri pátraní po osobách

(1) Pri pátraní po osobách je Železničná polícia oprávnená

- a) zlučovať v potrebnom rozsahu osobné údaje, ktoré boli získané na rozdielne účely,
- b) spracúvať osobitné kategórie osobných údajov³⁰⁾ takých osôb, ak je to nevyhnutné na ich vypátranie.

(2) Po vypátraní nezvestnej osoby alebo hľadanej osoby Železničná polícia bez zbytočného odkladu zlikviduje osobné údaje takej osoby. Likvidácia osobných údajov sa nemusí vykonať, ak

- a) osoba bola nezvestná alebo hľadaná opakovane,
- b) možno dôvodne predpokladať, že osoba bude opäť nezvestná alebo hľadaná,

c) osobné údaje o osobe sú spracúvané pri plnení úloh Železničnej polície na účely trestného konania.

§ 57c

Informovanie o osobných údajoch a oprava nepravdivých alebo nepresných osobných údajov

(1) Každý má právo písomne požiadať Železničnú políciu o poskytnutie informácie, aké osobné údaje Železničná polícia spracúva o jeho osobe. Železničná polícia je povinná bezplatne žiadateľovi odpovedať do 30 dní od doručenia písomnej žiadosti.

(2) Železničná polícia na základe písomnej žiadosti bezplatne a bez zbytočného odkladu zlikviduje nepravdivé osobné údaje alebo opraví nepresné osobné údaje vzťahujúce sa na osobu žiadateľa.

(3) Železničná polícia v prípade zistenia nepravdivých údajov oznámi žiadateľovi, že ich zlikvidovala; v prípade zistenia nepresných údajov žiadateľovi oznámi, že ich opravila a v ostatných prípadoch oznámi, že jeho žiadosť sa preverila.

(4) Na konanie podľa odsekov 1 až 3 sa nevzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní.¹¹⁾

§ 57d

Poskytovanie osobných údajov

(1) Železničná polícia poskytuje osobné údaje iným orgánom alebo osobám, ak

- a) to ustanovuje zákon,
- b) je to na prospech osoby, o ktorej sa vedú osobné údaje, a ak táto osoba dala na poskytnutie súhlas,
- c) je poskytnutie osobných údajov nevyhnutné na odstránenie bezprostredného závažného ohrozenia bezpečnosti osôb alebo verejného poriadku alebo
- d) to ustanovuje medzinárodná zmluva, ktorou je Slovenská republika viazaná.

(2) Železničná polícia poskytne podľa odseku 1 písm. a), b) a d) osobné údaje na základe písomnej žiadosti, ktorá musí obsahovať účel, na aký sa majú osobné údaje poskytnúť. Osobné údaje podľa odseku 1 písm. c) môže Železničná polícia poskytnúť iným orgánom alebo osobám aj bez predchádzajúcej písomnej žiadosti; orgán alebo osoba, ktorej sa údaje poskytnú, je povinná do troch dní po odpadnutí prekážky, ktorá bránila doručeniu písomnej žiadosti, predložiť písomnú žiadosť Železničnej polícii.

(3) K poskytovaným osobným údajom musia byť pripojené informácie o právoplatných rozhodnutiach orgánov činných v trestnom konaní, ak s týmito údajmi súvisia.

(4) Do zahraničia možno poskytovať osobné údaje i bez písomnej žiadosti, ak tak ustanoví medzinárodná zmluva, ktorou je Slovenská republika viazaná.

§ 57e

Zverejňovanie osobných údajov

Železničná polícia je oprávnená zverejňovať osobné údaje v rozsahu nevyhnutnom na plnenie úloh Železničnej polície na účely trestného konania alebo pri pátraní po osobách.

§ 57f**Registrácia informačných systémov Železničnej polície**

Informačné systémy prevádzkované podľa § 57a a 57b nepodliehajú registrácii podľa osobitného zákona.²⁷⁾

ŠTVRTÁ ČASŤ**VZŤAHY ŽELEZNIČNEJ POLÍCIE K ŠTÁTNYM ORGÁNOM, ORGÁNOM ÚZEMNEJ SAMOSPRÁVY, PRÁVNICKÝM OSOBÁM A FYZICKÝM OSOBÁM A K ZAHRANIČIU****§ 58**

Každý má právo obracať sa na policajtov a útvary Železničnej polície so žiadosťou o pomoc. Policajti a útvary Železničnej polície sú povinné v rozsahu svojej pôsobnosti túto pomoc poskytnúť.

§ 59

(1) Útvary Železničnej polície sú oprávnené pri plnení svojich úloh požadovať od štátnych orgánov, obcí, iných právnických osôb a fyzických osôb podklady a informácie.

(2) Štátne orgány, obce, iné právnické osoby a fyzické osoby sú povinné požadované podklady a informácie neodkladne poskytnúť, ak im v tom nebránia dôvody ustanovené inými všeobecne záväznými právnymi predpismi.

(3) Železničná polícia môže takto získané podklady a informácie použiť len na plnenie svojich úloh a je povinná chrániť ich pred vyzradením.

(4) Železničná polícia upozorňuje štátne orgány, obce, iné právnické osoby a fyzické osoby na skutočnosti, ktoré sa dotýkajú ich činnosti a môžu viesť k ohrozeniu alebo porušeniu verejného poriadku.

(5) Železničná polícia upozorňuje a prerokúva s právnickými osobami a s fyzickými osobami, ktoré užívajú objekty alebo prevádzkujú činnosť v obvode železničných dráh, skutočnosti, ktoré sa dotýkajú ich činnosti a môžu viesť k ohrozeniu alebo narušeniu bezpečnosti železničnej premávky alebo verejného poriadku.

§ 59a

(1) Železničná polícia je v rozsahu potrebnom na plnenie svojich úloh podľa § 2 ods. 1 oprávnená žiadať z informačného systému prevádzkovaného na základe osobitného zákona²⁷⁾ poskytovanie informácií a osobných údajov od prevádzkovateľa informačného systému,³²⁾ a to na náklady prevádzkovateľa informačného systému. Prevádzkovateľ informačného systému je povinný písomnej žiadosti Železničnej polície bez zbytočného odkladu vyhovieť.

(2) Prevádzkovateľ informačného systému

- a) držiteľov občianskych preukazov, informačného systému cestovných dokladov a informačného systému dopravných evidencií je povinný Železničnej polícii na plnenie jej úloh umožniť prístup k spracúvaným informáciám a osobným údajom podľa osobitných predpisov,³³⁾
- b) verejnej telefónnej služby³⁴⁾ a informačného systému obyvateľov³⁵⁾ je povinný žiadosti Železničnej polície bez zbytočného odkladu vyhovieť a poskytnúť požadované informácie na plnenie jej úloh podľa § 2 ods. 1.

(3) Železničná polícia je pri odhaľovaní a dokumentovaní trestnej činnosti oprávnená žiadať na nevyhnutný čas a v rozsahu potrebnom na splnenie konkrétnej úlohy od právnických osôb a

fyzických osôb, ktoré zaisťujú telekomunikačnú činnosť,³⁶⁾ súčinnosť pri zisťovaní údajov súvisiacich s poskytovaním telekomunikačnej služby³⁷⁾ v rozsahu podľa osobitného predpisu.³⁸⁾ Právnické osoby a fyzické osoby, ktoré zaisťujú telekomunikačnú činnosť, sú povinné písomnej žiadosti Železničnej polície bez zbytočného odkladu vyhovieť.

(4) Železničná polícia je oprávnená využívať informácie a osobné údaje podľa odsekov 1 až 3 len v nevyhnutnej miere na služobné účely spôsobom, ktorý uchováva najmenej na päť rokov identifikačné údaje o útvarе Železničnej polície alebo o policajtovi, ktorý o výdaj informácií žiadal, a o účele, na ktorý sa výdaj informácií žiadal. O skutočnostiach podľa prvej vety je prevádzkovateľ informačného systému povinný zachovávať mlčanlivosť.

(5) Prevádzkovatelia informačných systémov vedených na základe osobitného zákona²⁷⁾ sú na žiadosť Železničnej polície povinní poskytnúť jej informácie o oznámení alebo poskytnutí každého osobného údaje o osobe, o ktorej možno dôvodne predpokladať, že je ohrozený jej život alebo zdravie, na účely zaistenia ochrany takej osoby.

(6) Železničná polícia poskytuje alebo zverejňuje informácie, ktoré nie sú osobnými údajmi, ak je to potrebné na plnenie úloh Železničnej polície. Na poskytovanie informácií do zahraničia sa ustanovenia § 57e vzťahujú primerane.

(7) Železničná polícia je povinná zabezpečiť ochranu informácií a osobných údajov pred ich neoprávneným zverejnením alebo poskytovaním; tým nie sú dotknuté povinnosti Železničnej polície podľa osobitných zákonov.³⁹⁾

§ 59b

(1) Železničná polícia spolupracuje s policiami iných štátov, s medzinárodnými policajnými organizáciami, medzinárodnými organizáciami a organizáciami pôsobiacimi na území iných štátov najmä formou výmeny informácií, výmeny styčných dôstojníkov, prípadne inými formami.

(2) Železničná polícia môže plniť úlohy Železničnej polície aj mimo územia Slovenskej republiky, ak to vyplýva z medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná, alebo na základe dohody zúčastnených strán. O vysielaní policajtov na výkon štátnej služby do zahraničia rozhoduje minister.

(3) Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky môže na plnenie úloh Železničnej polície aj mimo územia Slovenskej republiky vysielat policajtov k medzinárodným policajným organizáciám, policiám iných štátov, medzinárodným mierovým misiám, medzinárodným operáciám civilného krízového manažmentu alebo po dohode s Ministerstvom zahraničných vecí Slovenskej republiky k zastupiteľským úradom Slovenskej republiky alebo k medzinárodným organizáciám.

§ 59c

(1) Policajt je oprávnený pôsobiť na území iného štátu

- a) podľa podmienok, v rozsahu a spôsobom ustanoveným medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná,
- b) na základe rozhodnutia vlády Slovenskej republiky o účasti na mierových operáciách podľa rozhodnutia medzinárodnej organizácie, ktorej je Slovenská republika členom alebo s ktorou má uzatvorené príslušné dohody, alebo
- c) ak je vyslaný na plnenie úloh Železničnej polície na základe rozhodnutia ministra a so súhlasom príslušného orgánu cudzieho štátu alebo na žiadosť príslušného orgánu cudzieho štátu.

(2) Pri vysielaní policajta do zahraničia podľa odseku 1 sa postupuje podľa osobitného zákona.⁴⁰⁾

§ 60

Železnice Slovenskej republiky, Železničná spoločnosť, a. s., a právnické osoby, ktoré majú objekty a prevádzkujú činnosť v obvode železničných dráh, sú povinné vytvárať nevyhnutné podmienky na činnosť Železničnej polície a prerokovať s ňou opatrenia smerujúce na zaistenie ochrany, bezpečnosti a plynulosti železničnej premávky, zvýšenej ochrany objektov a zariadení, dopravných prostriedkov, zásielok, verejného poriadku a bezpečnosti osôb.

§ 61

Policajt je oprávnený v prípade nebezpečenstva bezprostredného ohrozenia života a zdravia alebo majetku požiadať každého o pomoc. Ten, koho o túto pomoc požiadal, je povinný ju poskytnúť; nemusí tak urobiť, ak by tým vystavil vážnemu ohrozeniu seba alebo blízke osoby⁷⁾ alebo ak tomu bránia iné závažné dôvody.

PIATA ČASŤ NÁHRADA ŠKODY

§ 62

(1) Štát zodpovedá za škodu, ktorá vznikla osobe pri poskytovaní pomoci Železničnej polícii alebo policajtom na ich žiadosť alebo s ich vedomím (ďalej len „poškodený“). Štát sa tejto zodpovednosti môže zbaviť len vtedy, ak si túto škodu spôsobil poškodený úmyselne.

(2) Ak u poškodeného došlo k ujme na zdraví alebo k smrti, postupuje sa podľa predpisov o odškodňovaní pracovných úrazov zamestnancov. Vláda môže nariadením ustanoviť, v ktorých prípadoch a v akom rozsahu

- a) patrí poškodenému popri nárokoch podľa pracovnoprávných predpisov jednorazové mimoriadne odškodnenie,
- b) sa zvyšuje jednorazové odškodnenie patriace podľa pracovnoprávných predpisov pozostalým po poškodenom a kedy možno také odškodnenie priznať osobám, ktoré boli na poškodeného odkázané výživou.

(3) Poškodenému sa uhrádza aj škoda na veciach, ktorá mu vznikla v súvislosti s poskytnutou pomocou. Pritom sa uhrádza skutočná škoda, a to uvedením do predošlého stavu. Ak to nie je možné alebo účelné, uhrádza sa v peniazoch. Poškodenému sa môže priznať aj úhrada nákladov spojených s obstaraním novej veci ako náhrada za poškodenú vec.

(4) Štát uhrádza aj škodu, ktorú osoba spôsobila v súvislosti s pomocou poskytnutou Železničnej polícii alebo policajtom.

(5) Štát zodpovedá aj za škody spôsobené Železničnou políciou alebo policajtmi v súvislosti s plnením ich úloh ustanovených týmto zákonom; to neplatí, ak k spôsobeniu škody došlo v dôsledku protiprávneho konania osoby alebo oprávneného zákroku policajta.

(6) Náhradu škody poskytuje za Železničnú políciu a policajtov v zastúpení štátu Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky.

ŠIESTA ČASŤ
SPOLOČNÉ, PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Spoločné ustanovenia

§ 63

(1) Policajti sú povinní zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, s ktorými sa oboznámili pri plnení úloh Železničnej polície alebo v súvislosti s nimi a ktoré v záujme právnických osôb alebo fyzických osôb vyžadujú, aby zostali utajené pred nepovolanou osobou.

(2) Ak bola osoba poučená Železničnou políciou alebo policajtom o povinnosti zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach súvisiacich s činnosťou alebo s plnením úloh Železničnej polície, je povinná uloženú mlčanlivosť zachovávať. Povinnosť zachovávať mlčanlivosť sa nevzťahuje na skutočnosti, ktoré musia občania uviesť pri uplatňovaní svojich práv.

(3) Od povinnosti zachovávať mlčanlivosť môže oslobodiť generálny riaditeľ, v prípadoch podľa odseku 1 so súhlasom právnickej osoby alebo fyzickej osoby, v ktorej záujme sa mlčanlivosť zachováva.

§ 65

Železničná polícia môže používať služobné motorové vozidlá bez označenia príslušnosti k Železničnej polícii a s označením príslušnosti k Železničnej polícii. Služobné motorové vozidlá s označením príslušnosti k Železničnej polícii majú označenie „Železničná polícia“.

§ 66

Prechodné ustanovenie

Ak sa v iných zákonoch alebo vo všeobecne záväzných právnych predpisoch hovorí o Zbore ozbrojenej ochrany železníc, Federálnej železničnej polícii, Železničnej polícii Slovenskej republiky alebo o príslušníkoch Zboru ozbrojenej ochrany železníc, policajtoch Federálnej železničnej polície a Železničnej polície Slovenskej republiky, rozumie sa tým Železničná polícia alebo policajti.

§ 67

Zrušovacie ustanovenia

Zrušujú sa:

1. zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 61/1993 Z. z. o zriadení Železničnej polície Slovenskej republiky,
2. zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 282/1995 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 230/1992 Zb. o Federálnej železničnej polícii v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 61/1993 Z. z. o zriadení Železničnej polície Slovenskej republiky,
3. zákon č. 230/1992 Zb. o Federálnej železničnej polícii.

§ 68

Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. apríla 1998.

Michal Kováč v. r.

Ivan Gašparovič v. r.

Vladimír Mečiar v. r.

- 1) § 3 a 4 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 164/1996 Z. z. o dráhach a o zmene zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.
- 2) § 12 ods. 2 Trestného poriadku.
- 2a) Zákon č. 130/1998 Z. z. o mierovom využívaní jadrovej energie a o zmene a doplnení zákona č. 174/1968 Zb. o štátnom odbornom dozore nad bezpečnosťou práce v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 256/1994 Z. z. v znení zákona č. 470/2000 Z. z.
- 3) Zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.
- 4) § 89 ods. 5 Trestného zákona.
- 5) § 89 ods. 8 Trestného zákona.
§ 68 ods. 4 zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. v znení neskorších predpisov.
- 6) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1993 Z. z. o občianskych preukazoch v znení neskorších predpisov. Zákon č. 381/1997 Z. z. o cestovných dokladoch v znení neskorších predpisov. Zákon č. 48/2002 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 7) § 116 Občianskeho zákonníka.
- 7a) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 277/1994 Z. z. o zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov.
- 7b) § 3 ods. 3 zákona č. 417/2002 Z. z. o používaní analýzy deoxyribonukleovej kyseliny na identifikáciu osôb.
- 8) § 742 Občianskeho zákonníka.
- 9) Zákon č. 174/1950 Zb. o dražbách mimo exekúcie v znení zákona č. 513/1991 Zb.
- 10) § 2 Obchodného zákonníka.
- 11) Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok).
- 13) § 89 ods. 14 Trestného zákona.
- 15) Napríklad zákon č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov; zákon č. 513/1991 Zb. v znení neskorších predpisov; zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 168/1996 Z. z. o cestnej doprave.
- 16) Nariadenie vlády Slovenskej socialistickej republiky č. 206/1988 Zb. o jedoch a niektorých iných látkach škodlivých zdraviu v znení neskorších predpisov.
- 17) § 60 ods. 1 písm. c) zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. v znení neskorších predpisov.
- 18) § 5 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 219/1996 Z. z. o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov a o zriaďovaní a prevádzke protialkoholických záchytných izieb.
- 19) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 249/1994 Z. z. o boji proti legalizácii príjmov z najzávažnejších, najmä organizovaných foriem trestnej činnosti a o zmenách niektorých ďalších zákonov v znení zákona č. 58/1996 Z. z.
- 20) § 41 ods. 2 Trestného zákona.
- 21) § 88a Trestného poriadku v znení neskorších predpisov.
- 21a) § 88b Trestného poriadku v znení neskorších predpisov.
- 22) § 88b ods. 3 Trestného poriadku v znení neskorších predpisov.
- 23) § 101 ods. 7 Trestného poriadku.
- 24) § 64 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 315/1996 Z. z. o premávke na pozemných komunikáciách.
- 25) § 13 Trestného zákona.
- 26) § 14 Trestného zákona.
- 27) Zákon č. 428/2002 Z. z. o ochrane osobných údajov.
- 28) § 4 ods. 1 písm. g) zákona č. 428/2002 Z. z.

- 29) § 24 zákona Slovenskej národnej rady č. 564/1991 Zb. o obecnej polícii v znení zákona č. 319/1999 Z. z.
- 30) § 8 zákona č. 428/2002 Z. z.
- 31) § 11 a 12 Trestného zákona v znení neskorších predpisov.
- 32) § 4 ods. 2 zákona č. 428/2002 Z. z.
- 33) Napríklad zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1993 Z. z. v znení neskorších predpisov, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 315/1996 Z. z. v znení neskorších predpisov a zákon č. 381/1997 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 34) § 5 ods. 3 zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách.
- 35) Zákon č. 135/1982 Zb. o hlásení a evidencii pobytu občanov v znení zákona č. 441/2001 Z. z.
- 36) § 2 zákona č. 195/2000 Z. z.
- 37) § 5 ods. 1 zákona č. 195/2000 Z. z.
- 38) § 9 ods. 3 písm. b) zákona č. 195/2000 Z. z.
- 39) Napríklad zákon č. 241/2001 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákon č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií).
- 40) Zákon č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov.

